

13

HELJO HEINSALY
PÄEVIK 13

1991

TA geologia Instituut

Välipäevik

Teijo Ilinsalu

1991

HELDI HEINSAKU PÄEVIK 13
SISUKORD

1. Rannaväise paljand 1991 . 1-11
NB. Täps väane vähet meowuise
täpel (kordus)

6. aug. 1991. a!

Rannamõisa paljand

Leete kihite põhil on
ehindatud tumehallid püst ro-
heka valdavalt p/t kvartsliiva-
sviiga, millele on nevad ainult
ühtlased glaukoniiditunud ja
brahioz. detriit. Umbes 5 cm
ulatusis on tugev miksiid tsemen-
tatsioon ja kihite põhjas moo-
dustub veetõrje püst konarliku
või lainja pinnaga plaat.
Selle alt algab graptolitaargil-
liidi kompleks

Proovid:

- Ra-91-1 → 0.30m
- Ra-91-2 → 0.30m
- Ra-91-3 → 0.10m (vaheliht)
- Ra-91-4 → 0.15m
- Ra-91-5 → 0.08m (vaheliht) 0.25m
- Ra-91-6 → 0.25m
- Ra-91-7 → 0.25m
- Ra-91-8 → 0.09m (vaheliht) 1.52m
- Ra-91-9 → 0.30m
- Ra-91-10 → 0.30m

O, Z, T

5.0 m

Graptolitaargillid, tume-
pruun, aga paljandil
proovimisel pinnal on see
helehall kollaka varjundiga.
Argillid on plaatjas, kujukui-
sed nende paksus on väike
ja pind ebataoline. Valdavalt
termed ~ 1 sm-4 mm. Paljandi
pind on mesdustunud mõnda
lõhest või karpjast münd-
pindist. Lõhestel ühtlased
lagunil, erinevad mõned vaheli-
hid, mis on värvuvalt püst
heledamad kollasad ja on
murenenud väiksemaks fraktsiooniks,
on oluliselt vaesemad jahtumad
ja pehmemad, nõrgemad savikamad.

- Ra-91-11 → 0.30m
 Ra-91-12 → 0.08m (vaherihid) 2.50m
 Ra-91-13 → 0.25m } milda-liivakiht
 Ra-91-14 → 0.30m } vaheldumisel
 Ra-91-15 → 0.30m
 Ra-91-16 → 0.30m
 Ra-91-17 → 0.30m 3.95m
 Ra-91-18 → 0.30m 4.25m
 { Ra-91-19₁ → 0.35m (kilt)
 { Ra-91-19₂ → 0.35m (sama intervall, liiva-vaherihid)
 { Ra-91-20₁ → 0.10-0.12m (kilt) -
 - O₁EP T põhi
 { Ra-91-20₂ → sama intervall, liiva-vaherihid

Need vaherihid on leitud järjekindlast intervallidest (O₁EP põhi- ja liivast põhist):

0.60 - 0.70m
 0.85 - 0.93m
 1.43 - 1.52m
 2.42 - 2.50m

Intervallis 2.50 - 3.05m vaheldub see pehmem materjal nõrgema milda vaherihidega, mis annab tiheda vaheldumise

Altpool järgneb enam-vähem ühtlane kilt kiht kõige alumnise 10sm-ni kilda põhjas, kus esineb 2 liivavaherihid. Need kihtid (3sm) on tumedat k-p/t, sisaldab tumedat detriti ja laialt on isegi tugeva piimtsatsaosiastmega ja vägev meenutab mõrgema tsementatšooniga piimkihti. Kuid sellest vaherihist altpool on veel üks 1sm paksune kollakas p/t liiva vaherihid, millele järgneb 3-4sm kiht - juba vahetult T/S piimkiht.

Kohati esineb miltas vähesel piimkihtisakesel

Altpool kasv kallavere kihtide lähilõige on, misel dataid ja proovitud paakummed m. lida poole, kus sellele juurde pääs on parem. Piim T/S on selge ja muregelt karmjas

Ra-91-21 $\rightarrow$ 0.20m (milda vaheliki-
kilt) dega)

Ra-91-22 $\rightarrow$ 0.30m (ülemine põimjas-
kihil. seeria ilma
milda vaheliki-
kilt)

Ra-91-23 $\rightarrow$ 0.30m (keskm. seeria)

Ra-91-24 $\rightarrow$ 0.25m (alumine seeria)

O, k l s

1.0-1.05m

liivakivi, lateraalne
valdavalt k/t, detriidiga,
üldjoontes põimjaskihilise,
värvuelt roostepruuni to-
niga hallikas-kollakas,
põrandi pinnal väga
tugevasti tsemmenteeritud
näärühenditega, mistõttu
moodustab põrandis koh-
kasti, mille peal katva-
vad põrvad
võib eristada 4 osa
(ülevalt alla):

0.15-0.20m - vahetult
O, k l s milda all p/t liiv
aga kihil alumisel poolis
võib juba isna üleval
ilmuvad detriidikihtid k/t
liiva (värvuelt pruunikama)
kibed ja õhukesed milda
vahelikiht, mis moodustavad
kohati põimjaskihilise
kihil põhjas enam-vähem
järevalt jälgitav õhuke
mildakiht

0.30m - põimjaskihilise
seeria isna lause, pea-
algselt horisontaalsel kihil-
kihilisega, detriidikihtas,
tumedal detriidiga

0.30 - põimjaskihilise
kallakus üles seeria
suumen, kuid detriidil
sisaldus väiksem, v.a. seeria
alumine pind

- Ra-91-25 → 0.25m (läiats kiltade vahel)
- Ra-91-25A → (kilt)
- Ra-91-26 → 0.30m
- Ra-91-27 → 0.30m
- Ra-91-27A → (kilt)
- Ra-91-28 → 0.25m
- Ra-91-29 → 0.25m
- Ra-91-30 → 0.25m
- Ra-91-30A → (kilt)
- Ra-91-31 → 0.25m
- Ra-91-31A → (kilt - kallakihid)

0.25m — kõige alumine sel-
nia milles kihiline laager
ja detriidid sisaldus vahel

5/M riim kohati selge
(mööda milda vahekihti),
kohati halvemat väljendunud
või isegi üleminekul.

E₃-O₁ 4EM

3.45-3.50m

Kvartslüüv p/t kohati
ja põhiliselt paljandl välin-
primal liivakihid, hallikas-
ollakas värviga intensiivse-
sega toonides kohati kuni
roostevärviline. Kivide si-
saldab tumedat peent detriiti,
mis mõnes kohas on kontsent-
reerunud kihiline, mo-
dustades õhkest välja kil-
divaid väike või kohati
ebaregulaarselt väljendunud kih-
liint

Kogu kihiline riim
estivevad tumedad grafit-
argillid vaheskiid või kih-
grupid paksusega mõnest mm
kuni 4-5 cm-ni. Kihid on
kas horisontaalsed või lae-
jad, karguvad kohati mit-
meis ja jälle, ühest lähe-
vad kokku ühes vaheskiis.
Kilda vaheskiid on rohkem
alimises kolmandikus, vti
kõige alimises 0.6m-s. Selles
intervallis (0.6m) estivevad

Ra-91-32 → 0.30m

Ra-91-32A → (5cm)

Ra-91-33 → 0.15m (sellest 1cm
kivi põhjas milt)

Ra-91-33A → 0.01m (milt)

Ra-91-34 → 0.35m
õhuk. milt

Ra-91-35 → 0.30m (sellest al. 0.20m
tõhe vaheldumise)

Ra-91-35A → (milt sellest vaheldu-
mise kihist)

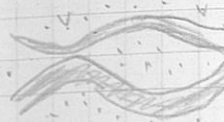
Ra-91-36 → 0.20m

Ra-91-37 → 0.20m (kasaakiht)

Ra-91-38 → 0.10m ("sooluskongl.")

kildagrupid ilmselt kol-
mandikuis (valdab liiv-alaarist)
ja alumises 0.20m-s, kus val-
davaks on milt

kihiline ilmselt osas
(0.15-0.30m) vaheldult 0.15
all on selle intervallil üle-
miste ja alumisel piki kilda-
kihid 3-6 cm paksusega mille
paigutusest nende vahelisel
liiv moodustab kihtid

Sellest allpool esinevad
kildavahekihtid järgmiselt:

0.6m liiva, kildagrupp (5cm)

0.75m " "

0.50m " ", milles sees veel kollak
kildakiht, all 5cm milt

0.15m " ", 1cm milt

0.35m " ", 1cm " "

0.10m " ", 0.20m tihedat vaheldumist

0.20m " ", mis kohti on 0.20m

kohti 0.15, 0.20-0.15m milt

"sooluskongl." väikese liiva vahel.

Maaride kihiline põhjas
on ~ 0.1m paksusel

"sooluskonglomeraat" -

peene ümbr. tugvasti tsementku-
mid kivim, mis koosneb pinnesta-
tud brahhiopodide kaarti frag-
mentidest (kas haledad või pruuk-
nid), mille vahel on kristalline
kvarts enamikul juhtudel vilt,
vähe "melutatud" tihedat raudvärki-
dega". Palju roostevärvi konkret-
sioon (mõni mm), esinevad pinnid

Ra-91-39 $\rightarrow$ 0.15m(+)

pesad (müü 1-1,5m) ja üsna //
sagedased on ka tumedad (muu
mõne tooniga) lapikud veetud
võlvitud sümmeetrisega, (antud kohas
müü 5-6m)

Kohal, osoluskonglome-
naat' müüdis ja E_1, E_2
peal vahetult on mildakilt.

M/E_2 pinn on antud pu-
hastuse kohal üldiselt tasane
väikese kõrgusega, kuid
kõndides mõnda maada, võib
kohal E_1, E_2 pinnal näha
suuremaid libatasuusi.
Sügavusega 20-30cm, mis
on täidetud kas osoluskonglo-
meraadiga või mildaga (kaugelt
üle ei ole näha)

E_1, E_2

Kvartsaalukolli või
p/f liivakivi, määrdunudvääre,
väikese mustade määrdumate,
terakestega, harva näha glau-
koniiditeid.

Ra-91-36 → 0.20 m
 Ra-91-37 → 0.20 m (basaalilt)
 Ra-91-38 → 0.10 m (sooluskegl.)
 Ra-91-39 → 0.15 m (+) (E, Zs)

Rannamõõsa paljand
proovid

O₁ ± T

Ra-91-1 → 0.30 m
 Ra-91-2 → 0.30 m
 Ra-91-3 → 0.10 m (v.k.)
 Ra-91-4 → 0.15 m → 0.85
 Ra-91-5 → 0.08 m (v.k.)
 Ra-91-6 → 0.25 m
 Ra-91-7 → 0.25 m
 Ra-91-8 → 0.09 m (v.k.) → 1.52
 Ra-91-9 → 0.30 m
 Ra-91-10 → 0.30 m
 Ra-91-11 → 0.30 m
 Ra-91-12 → 0.08 m (v.k.) → 2.50
 Ra-91-13 → 0.25 m } vaheldus-
 Ra-91-14 → 0.30 m } mül
 Ra-91-15 → 0.30 m
 Ra-91-16 → 0.30 m
 Ra-91-17 → 0.30 m → 3.95

Ra-91-18 → 0.30m
 Ra-91-19/1 → 0.35m (kilt) 4.25
 Ra-91-19/2 → 0.35m (sama intervall liiva vahetihid)
 Ra-91-20/1 → 0.10 (0.12m) O₁ ± 0.5T põhi kilt
 Ra-91-20/2 → (sama intervall, liiva vahetihid)

0, kl S

Ra-91-21^{kilt} → 0.20m (kilda vahetihid)
 Ra-91-22 → 0.30m (il. vahetihid)
 Ra-91-23 → 0.30m (keskm. r-)
 Ra-91-24 → 0.25m (al. r-)

kl M

Ra-91-25^{kilt} → 0.25m (liivats kiltade vahel)
 Ra-91-26^{kilt 25A} → 0.30m
 Ra-91-27^{kilt 27A} → 0.30m
 Ra-91-28 → 0.25m
 Ra-91-29 → 0.25m
 Ra-91-30^{kilt 30A} → 0.25m
 Ra-91-31^{nallak kilt 31A} → 0.25m
 Ra-91-32^{kilt 32A (5m)} → 0.30m
 Ra-91-33^{kilt 33A} → 0.15m (sellest 1sm all kilt) 33A
 Ra-91-34^{oh. kilt} → 0.35m
 Ra-91-35^{kilda vaheld. st kilt 35A} → 0.30m (sellest al 20sm tihed vaheld.)